

Het Een-zijn van God (1)

Vrijdag-*khoetba* door Dr Zahid Aziz, voor Lahore Ahmadiyya UK

3 September 2021

وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۚ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٦﴾

“En jullie God is één God; er is geen God behalve Hij! Hij is de Weldadige, de Barmhartige.” – 2:163

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

“Allah getuigt dat er geen god bestaat behalve Hij, en (dit doen ook) de engelen en degenen in het bezit van kennis, (zij) handhaven gerechtigheid. Er is geen god behalve Hij, de Machtige, de Wijze.” – 3:18

De verzen die ik net heb geciteerd, waarvan soortgelijke in de hele heilige koran voorkomen, maken de meest fundamentele grondleer van de islam kenbaar, namelijk, dat er maar één God is en dat is naast Hem geen enkele andere god bestaat. De missie van de islam bestaat eruit om deze leer aan de mensen te prediken. Het spoort mensen aan om dit denkbeeld te accepteren en hieraan vast te houden in hun geloofsopvattingen, aanbidding en manier van leven. Hun geloof in die leer, dat er geen god is dan Allah, wordt dan versterkt door hun daden in praktijk. Door te getuigen dat er geen god is dan Allah en dat Mohammed de boodschapper van Allah is (de *kalimah*), treedt een persoon toe tot het geloof van de islam. Maar ondanks dat de *kalimah* uit twee delen bestaat, beschouwt men het eerste deel, ‘er is geen god dan Allah’, als de basis ervan. In vele overleveringen in de Hadies worden alleen de woorden ‘er is geen god dan Allah’ gebruikt als een verkorte vorm van de hele *kalimah*. Grote moslimgeleerden uit het verleden hebben gezegd dat als iemand alleen maar ‘er is geen god dan Allah’ opzegt, dan kan men hem beschouwen als iemand die de volledige *kalimah* heeft opgezegd.

Het allerbelangrijkste van deze leer ligt in het feit dat het geloof in één God aan de basis ligt van menselijke vooruitgang, of het nu materiële toename, intellectuele ontwikkeling of morele groei betreft. Dit geloof doet een persoon vooruitgaan tot het hoogste waartoe hij in staat is. Zoals we zullen zien, wanneer een persoon andere zaken als god beschouwt in plaats van, of

naast de ene God, dan limiteert en beperkt dit de kijk van die persoon. Dit verhindert hem om zijn vermogens die in zijn menselijke natuur zijn geplaatst volledig te ontwikkelen .

Natuurlijk is deze stagnatie in jezelf ten volle ontwikkelen niet alleen van toepassing op iemand die werkelijk de opvatting voorstaat dat er andere goden zijn dan de Ene God. Het is ook van toepassing op een persoon die er dan wel van uit mag gaan dat er maar één God is, maar wiens daden in de praktijk laten zien dat hij tegen andere dingen aankijkt alsof die goden zijn.

Toen profeet Mohammed (s.a.w.s.) op de wereld verscheen, was het geloof in één God, of *tauheed*, op de hele wereld sterk in verval geraakt. Het geloof in en de aanbidding van andere zaken (dit wordt *shirk* genoemd) had overal de overhand. Zijn eigen volk, de Arabieren, aanbaden, hoewel ze wel in één God geloofden, ook stenen afgoden. Ze dachten dat die stenen hun gebeden konden verhoren. De islam leerde dat dit soort afgoden zelf geschapen dingen zijn, en geen scheppers. Deze zaken zijn onderworpen aan de natuurwetten, net als degenen die deze aanbidden. Deze afgoden waren hulpeloos, en geen helpers. En wat nog erger was, was dat de afgoden hun volgelingen geen morele leiding konden geven. Deze afgodenaanbidders bleven dus gevangen in hun onwetendheid, bijgeloof, immorele en barbaarse praktijken, en onderdrukking van en onrechtvaardigheid tegenover de zwakken. Ze zagen hun afgoden als rechtvaardiging voor hun eigen egoïstisch en slecht gedrag. Zoals de koran zegt:

“En zo doen hun afgoden vele polytheïsten het doden van hun kinderen schoonschijnend lijken,” – 6:137-140,

als ook andere slechte praktijken, zoals het brengen van mensenoffers. De koran daagde hen uit om kennis en bewijs te geven dat hun opvattingen en walgelijke praktijken gerechtvaardigd waren. Worden ze hierin gesteund door een of ander natuurverschijnsel, of door rede en verstand, of door een of ander gezaghebbend geschrift? Nee, deze opvattingen van hun waren gebaseerd op hun eigen vermoedens en hun eigen lage verlangens en bijgeloof. (Zie 6:148, 10:34–36, 10:66, 22:71, 37:157, 46:4, 53:23.)

Het vragen om kennis en bewijs en argumenten laat ook zien dat de koran vereist dat juiste geloofsopvattingen door deze criteria worden ondersteund. Dit is de reden waarom de vroege moslims een beschaving opbouwden die nadruk legde op kennis, onderwijs, onderzoek, logica en rede op alle gebieden van het leven.

Veel critici van de islam geven weliswaar toe dat profeet Mohammed (s.a.w.s.) zeer succesvol was in het hervormen van de verkeerde opvattingen en praktijken van zijn mede-Arabieren die

gebaseerd waren op afgodenaanbidding. Maar ze beweren dat dit kwam, omdat hun afgoderij een heel grove vorm van afgoderij was die hij gemakkelijk met argumenten kon weerleggen. Ze beweren dat de geloofsopvattingen van meer ontwikkelde volken, zoals christenen en joden, gebaseerd zijn op subtiele filosofieën en dat de Profeet (s.a.w.s.) die niet kon begrijpen of weerleggen.

Dit is natuurlijk niet correct. De islam identificeerde niet alleen de grove en simplistische afgodenaanbidding, maar ook de meer subtiele vormen van *shirk* of geloven dat andere zaken of wezens Gods eigenschappen bezitten.

In de grote beschavingen van de geschiedenis, zoals de Babylonische, Griekse en Romeinse beschavingen, geloofde men dat er verschillende goden bestonden die verschillende aspecten van de natuur of van het leven bestuurden. Zo was er bijvoorbeeld een god van de oogst, god van het water, god van het weer, god van de oorlog, god van rijkdom, god van de zon, god van de maan en god van een bepaalde stam of volk. De islam leerde dat het één en dezelfde God is die alles bestuurt. Na het eerste vers dat ik hierboven heb geciteerd: “En uw God is één God; er is geen God dan Hij! Hij is de Weldadige, de Barmhartige”, volgen deze twee verzen:

“In de schepping van de hemelen en de aarde, en de afwisseling van nacht en dag. En de schepen die de zeeën bevaren met dat waar de mens baat bij heeft. En het water dat Allah uit de hemel naar beneden stuurt, en daarmee dan leven schenkt aan de aarde na haar dood en daarop allerlei (soorten) dieren verspreidt. En in het draaien van de winden en de wolken, dienstbaar gemaakt tussen hemel en aarde, daarin schuilen waarlijk tekenen voor een volk dat begrijpt. Toch zijn er onder de mensen diegenen die voor zichzelf buiten Allah voorwerpen van aanbidding aannemen, die zij liefhebben zoals zij Allah zouden moeten liefhebben.” – 2:164-165

Al deze verschillende verschijnselen wijzen in de richting van één God, en niet naar verschillende goden die verschillende zaken besturen. Het is bijvoorbeeld dezelfde God die 's nachts de maan en overdag de zon tevoorschijn laat komen, en niet twee verschillende goden. Ooit dachten de mensen dat de maan haar eigen licht voortbracht dat wij van haar zien stralen. Maar de wetenschap ontdekte dat het licht van de maan niet haar eigen licht is, maar dat de maan wordt verlicht door de zon. En dat is het maanlicht dat wij zien. Dit heeft in ieder geval bewezen dat de God die zorgt voor het zonlicht, ook degene is die de maan licht laat geven. Het licht van de maan is namelijk van de zon afkomstig! De koran zegt ook:

“Hij is het Die jullie de bliksem laat zien die angst en hoop veroorzaakt en (Die) de dichte wolken brengt. En de donder roemt Zijn glorie.” – 13:12-13

Dit vers zegt dat bliksem, wolken, regen en donder worden veroorzaakt door de ene God. Profeet Mohammed (s.a.w.s.) wist zelf niet in welke goden volkeren zoals de Babyloniërs, Grieken, Romeinen, hindoes of Chinezen geloofden. Ze geloofden in goden van het weer, goden van de storm, goden van de donder en bliksem, goden van de regen, goden van de wind, enz. De koran maakt gewag van deze activiteiten in de natuur, waarvan deze volken dachten dat ze door verschillende goden in gang werden gebracht, en het vertelt ons dat de ene God dit alles laat gebeuren.

Deze gedachte die de koran leert, namelijk, dat het één God is die alles bestuurt, leidde ertoe dat de moslims de wereld om hun heen wetenschappelijk begonnen te bestuderen. Hun studieresultaten verschaften vervolgens westerse wetenschappelijke onderzoekers de basis waarop zij de moderne wetenschap konden bouwen. De koran leert dat de mensen in plaats van de zon, maan of sterren te aanbidden, God moeten aanbidden die ze heeft geschapen (41:37). En dat houdt in, bestuderen hoe Hij ze laat werken en ze voor ons eigen welzijn gebruiken. Want dat is waar ze voor zijn geschapen (31:20).

Zowel joden als christenen beweren vrij krachtig dat zij in één God geloven. Maar zij kennen aan de andere kant ook enkele van Gods krachten toe aan anderen. De koran geeft argumenten tegen de christelijke bewering dat Jezus (a.s.) de zoon van God was. Het hebben van zonen is iets wat menselijke wezens nodig hebben. Een zoon staat zijn vader bij en neemt uiteindelijk de plaats van zijn vader in. Maar God kan niet permanent een vader voor zijn zoon blijven, noch kan de zoon permanent zijn zoon blijven. Op een dag moet de zoon zijn vader vervangen, en zo moet deze cyclus doorgaan. Bovendien, als iemand gelooft dat de ‘zoon’ stierf voor de zonden van de mensheid en de straf onderging voor ieders zonden, dan vermindert en neemt dit iemands eigen motivatie weg om zijn zonden de baas te worden.

Net als de aanhangers van andere religies maakten ook de joden andere soort van personen tot een god. En dat waren hun geestelijken, priesters of religieuze leiders. Natuurlijk aanbaden ze zulke individuen niet letterlijk, maar toch zegt de koran:

“Ze nemen hun wetgeleerden en hun monniken als heren buiten Allah.” – 9:31

Ze gehoorzaamden blindelings hun religieuze leiders in alles wat ze hen opdroegen over wat God wilde dat ze deden, wat God toestond en wat Hij verbood. Degenen die hun religieuze

leiders op deze manier vereren, verzuimen hun rede en verstand te gebruiken die God aan alle mensen heeft geschonken. Zo verlagen zij zichzelf tot een lagere positie dan die welke God hun heeft gegeven.

Op deze manier anderen mensen als god beschouwen, komt natuurlijk niet exclusief voor bij de volgelingen van andere religies. We zien dat veel moslims hetzelfde doen. In sommige moslimsekte geloven de gewone leden dat ze Allah alleen maar kunnen behagen als ze de leider van hun sekte behagen. Ze denken dat ze in deze wereld kunnen ontdekken of Allah tevreden met hen is, want als hun leider tevreden met hen is, dan moet, volgens hun denken, ook Allah tevreden met hen zijn. Zonder letterlijk hun leider of priester te aanbidden, of hem daadwerkelijk God te noemen, kennen ze hem juist die positie toe, omdat al hun inspanningen erop gericht zijn hun geestelijke leider te behagen. In feite verbannen ze Allah naar de achtergrond, alsof Allah Zijn gezag aan hun religieuze hoofd heeft overgedragen.

Profeet Mohammed (s.a.w.s) heeft zichzelf nooit op zo'n voetstuk geplaatst. Het gebeurde eens dat een van zijn metgezellen respectvol tegenover de Profeet (s.a.w.s) wilde zijn, en over iets wat was gebeurd of over een bevel van Allah tegen hem zei: "Het is zoals Allah het heeft behaagd en zoals het u heeft behaagd." Toen hij deze woorden hoorde, zei de Profeet (s.a.w.s): "Maakt u mij tot een deelgenoot van Allah?"

Laten we bidden dat Allah ons in staat stelt de ware betekenis van de leer dat 'er geen god is dan Allah' te volgen.

Aameen.

Vertaald door: Reza Ghaforkhan

Uitgegeven door: IslamLab